מידעון ספריית רפואה טכניון/רמב"ם

גליון 36, יוני 2024

תוכן העניינים

לפתיחה 1
מדלפק הספרייה 1
ציטוט החודש 1
ספר החודש 2
Doctor Franklin's Medicine 2
יוצאים לסרטון 3
Systematic Review Workshop 3
איזה בקרת עמיתים עוברות אסטרטגיות חיפוש של סקירות שיטתיות? מחקר 3
עלה ברשת 3
NotebookLM 3
PubMed Update: Wildcard Search Improvements 3
מקורות מידע 3
Scholar.AI uses data from... Google Scholar! 3

לפתיחה

הגליון ה – 36 של המידעון לחודש יוני 2024 מתפרסם בתקוה לימים טובים יותר, לבשורות טובות ולחירות. ספר החודש הוא **Doctor Franklin's Medicine** מאת סטנלי פינגר. עוד במידעון עדכון על סדרת הדרכות חדשה של אוניברסיטת מניטובה (קנדה) על ביצוע חיפושים לסקירות שיטתיות, כולל פרק חדש ומורחב על שימוש בכלי AI. במידעון גם ווביר המציג מחקר על איכות בקרת העמיתים של אסטרטגיות חיפוש בסקירות שיטתיות, עדכון על כלי הבינה המלאכותית NotebookLM ו – ScholarAI, ועדכון על הרחבת אפשרויות השימוש בקיטוע ב – PubMed. את המידעונים הקודמים ניתן לקרוא כאן בקישור.

מדלפק הספרייה

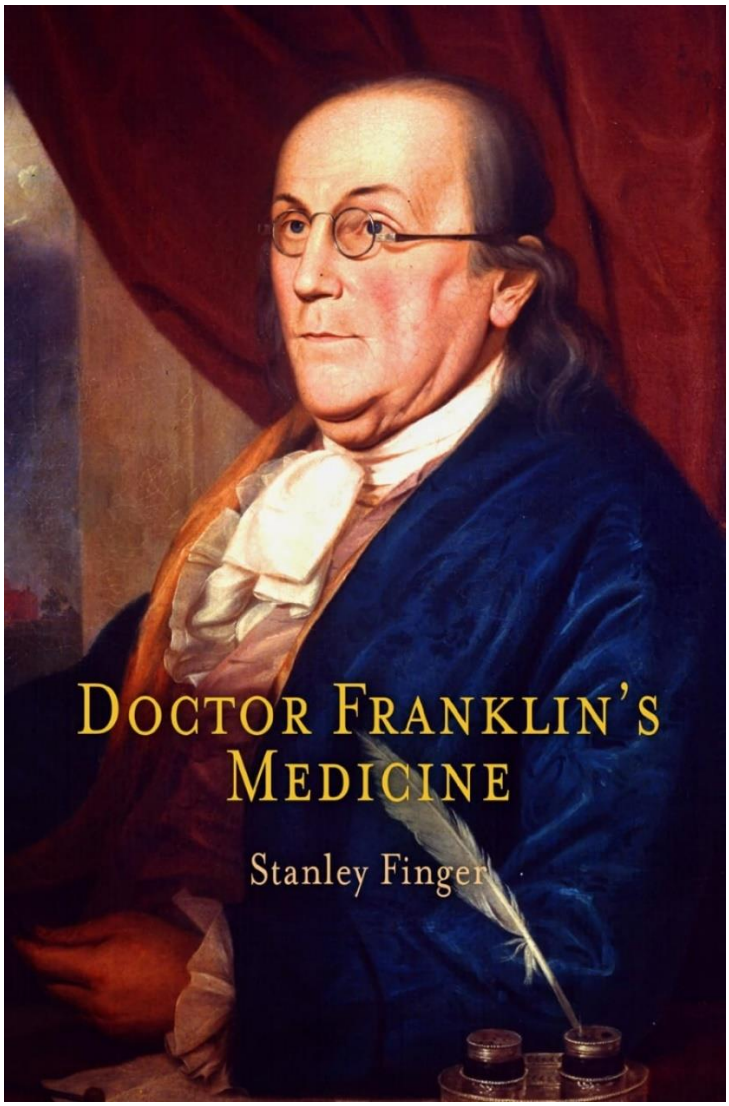
ציטוט החודש

"TRY TO BE A RAINBOW IN SOMEONE'S CLOUD."

Maya Angelou

DOCTOR FRANKLIN'S MEDICINE

בספרו "הרפואה של ד"ר פרנקלין", שפורסם בשנת 2006, חושף סטנלי פינגר את תרומתו המשמעותית של בנג'מין פרנקלין לתחום הרפואה. פרנקלין, שהיה מדען, ממציא ומדינאי, היה מעורב בייסוד בית החולים האזרחי הראשון ובית הספר לרפואה במושבות האמריקאיות, חקר את יעילות החיסון נגד אבעבועות שחורות ואת גורמי ההצטננות, והמציא אביזרים לשיפור איכות חיי קשישים וחולים. פרנקלין היה חלוץ בשימוש בהלם חשמלי לטיפול במצבים שונים, כולל שבץ, היסטריה ודיכאון, ופעל לביטול שיטת המסמריזם (שיטת טיפול פסבדו-מדעית מהמאה ה-18, שהתבססה על תיאוריה של כוח מגנטי בלתי נראה בגוף האדם). הספר סוקר את תרומתו הרבה לקידום הידע הרפואי, כולל גישתו למחלותיו הכרוניות, ומדגיש את השפעתו הנרחבת על התפתחות הרפואה באמריקה ובאירופה. הספר נמצא באוסף דב פרונט להיסטוריה של הרפואה בספרייה.

תודה לספרנית ג'ואן דוד-חיון, על איתור הספרים המומלצים למדור ספר החודש, והדגשת הנקודות החשובות מתוכם, במידעון זה ובכל המידעונים שפורסמו בעבר.

יוצאים לסרטון

SYSTEMATIC REVIEW WORKSHOP

ספריית אוניברסיטת מניטובה בקנדה מקיימת מדי שנה סדנה בת מספר מפגשים ללימוד עקרונות החיפוש לסקירה שיטתית. הסדנה לשנת 2024 הסתיימה בימים אלה וכוללת 5 מפגשים. המפגש החמישי הוא גם החדשני ביותר לעומת שנים קודמות, ועוסק בכלים לסיוע בתהליך הביצוע של סקירה שיטתית, עם דגש על כלי בינה מלאכותית. כל פרקי הסדנה מוקלטים וניתנים לצפייה בערוץ היוטיוב של הספרייה. להלן קישור לצפייה בפלייליסט של הסדנה, וכן קישור לצפייה בפרק האחרון (נכון לרגע כתיבת שורות אלה הוא עדיין לא הוכנס לפלייליסט). לכל פרק מצורף גם קישור לאתר הספרייה, שם ניתן להוריד את המצגות של ההרצאות.

איזה בקרת עמיתים עוברות אסטרטגיות חיפוש של סקירות שיטתיות? מחקר

ווביינר שהתקיים החודש כחלק מסדרת ההרצאות של ספריית Taubman באוניברסיטת מישיגן, ובו הוצג מחקר שנעשה על ידי צוות המידענים בספרייה בנושא הערכה של איכות בקרת העמיתים על אסטרטגיות חיפוש של סקירות שיטתיות. המניע למחקר היה העובדה שבפועל ניתן למצוא בספרות אסטרטגיות חיפוש באיכות נמוכה מאוד. כצפוי, שיעור ניכר של בקרת העמיתים שעברו החיפושים לא היה מספק, הממצאים המלאים מפורטים בווביינר. בקישור ניתן למצוא את הקלטת הווביינר, השקפים ונתוני המחקר. המאמר אודות המחקר טרם פורסם.

עלה ברשת

NOTEBOOKLM

גוגל הרחיבה לאחרונה את הגישה לכל העולם לכלי חינמי פרי פיתוחה הנקרא NotebookLM. הכלי מאפשר להעלות מספר מקורות מידע בו זמנית ממספר סוגים (PDF, קישורים, טקסט, קבצים מגוגל דרייב), לקבל סיכומים שלהם, לנתח את תוכנם ולשמור פתקים עם תוכן רלוונטי. הכלי כולל גם הדרכה מפורטת על השימוש בו כמחברת מוטמעת בכלי. לכלי יש פוטנציאל שימושי, אך גם מספר חסרונות בגרסתו הנוכחית, הכוללים בין היתר הגבלה על גודל הקבצים המועלים, חלון קונטקסט די קצר – אחרי מספר שאלות לא רב בצ׳אט הוא ״מאבד כיוון״, הפתקים הנשמרים לא שומרים בהכרח על העיצוב המקורי – למשל אם יצרתם טבלה בצ׳אט, בפתק היא נשמרת במבנה טקסט ללא הטבלה. גם החומרים המועלים קשים לשחזור לאחר מכן, למשל אם העליתם לינק תוכנו נשמר, אך הלינק עצמו לא ניתן לשחזור מתוך המחברת לאחר מכן. המוצר נסיוני ובהחלט יתכנו שיפורים בהמשך, אז שווה לעקוב. קישור לגישה ל – NotebookLM

PUBMED UPDATE: WILDCARD SEARCH IMPROVEMENTS

PubMed הודיעו על הרחבת אפשרויות השימוש בקיטוע/Wild card. כעת ניתן לשים כוכבית גם במספר מקומות במילה אחת, גם באמצע מילה (ולא רק בסופה), וגם באמצע ביטוי. להלן פירוט מלא ודוגמאות על הרחבה זו.

מקורות מידע

SCHOLAR.AI USES DATA FROM... GOOGLE SCHOLAR!

הכלי ScholarAI, הכולל אפליקציה אינטרנטית ו – GPT ייחודי עדכן לאחרונה על הוספת כיסוי של מידע על פטנטים. החידוש הגלום בהודעה זו הוא למעשה משמעותי יותר – מקור המידע לפטנטים על פי הודעת החברה הוא גוגל סקולר, שלמיטב ידיעתי זו הפעם הראשונה שגוגל מאפשרים גישה לכלי כלשהו למידע שלהם. על פי תכתובת עם הצוות של ScholarAI כל המידע המכוסה על ידם צפוי להגיע בקרוב מגוגל סקולר, הודעה על כך תצא בנפרד.